

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТІ повідомив про створення спеціального відділу, якого завданням буде охороняти громадянські права американських індій. Плани створити такий відділ були виготовлені в червні ц. р. один місяць після закінчення окупації місцевості "Вундін Ні" індіанськими активістами. Окупація тривала 71 день.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН підписав законопроект, який призначає майже 23 мільйони доларів на розбудову та утримання доріг. Важливість цього закону полягає в тому, що перший раз в історії міста зможуть живити частину цих федеральних фондів на розбудову та утримання внутрішніх засобів транспорту, наприклад автобусів та мікроавтобусів.

ДВА СИННІ ПОК СЕНАТОРА РОБЕРТА КЕННЕДІ були поранені в автомобільному випадку на острові Нанкет, який знаходиться недалеко берегів Массачусетсу. Авто, в якому їздили два брати Джозеф і Дейвід Кеннеді та 5 дівчат, перевернулося на дорозі. 17-тирічний Дейвід Кеннеді має ушкодження хребта, але виглядає, що виїде зі шпиталю за тиждень. Його старший брат Джозеф не був поранений. Існує можливість, що одна з дівчат, яка їхала в цій авто, має переломаний хребет. Її грозить небезпека паралічу.

ОСТАННЄ ОПИТУВАННЯ ПЕРЕВЕДЕНЕ ІНСТИТУТОМ ГЕЛЛУПА вказало, що популярність президента Ніксона впала ще нижче, бо тільки 31 відсоток запитаних заявив, що Президент задовільно виконує свої обов'язки. Ще тому чотири тижні 40 відсотків було заявлено, що Президент добре виконує свою роботу. Інститут Геллупа вважає, що до втрати в популярності Президента найбільше причинилася Ватергейтська афера та високі ціни.

КІМ ДЕ ЧУНГ, противника південнокорейського президента Парка, схопили, як тепер виявляється, південні корейці в Токіо і перевезли до Сеулу. Південнокорейський уряд заперечує будь-яку причастність до пірвання Чунга, якого звільнено, дозволяючи йому повернутися до його ж дому в Сеул. Уряд Японії продовжує слідство в справі схоплення Чунга, а Державний департамент формально осудив це захоплення, як жалюгідний випадок.

В ГРЕЦІ СУДИТИМУТЬ 56 СТАРШИН МОРЕСЬКОГО ВОСНОГО ФЛОТУ, які брали участь, як є зацікавлені у змові проти теперішнього уряду. В акті обвинувачення говориться, що змовники хотіли повернути в Греції владу короля Константина. Крім старшин, на лаві підсудних знаходяться також 13 колишніх грецьких політичних і державних діячів.

Населення СРСР перевищило 250 мільйонів осіб

Москва. — Советська преса опублікувала повідомлення Центрального статистичного управління при Раді міністрів СРСР про те, що "9 серпня 1973 року чисельність населення СРСР досягла 250 мільйонів чоловіків". У повідомленні стверджується, що "частка міського населення збільшилася... до 59 відсотка". В і в історії порушення в результаті останньої війни співвідношення у чисельності чоловіків і жінок. У віці до 46 років включно в 1959 році жінок було на 7,4 мільйона, а в 1973 році кількість чоловіків і жінок у цьому віці стала однаковою. На початок 1973 року 207 мільйонів чоловіків, або 83 відсотки всього населення країни, становили люди, які народилися після революції". Коментатор "Радянської України" з 10 серпня пише з цього приводу, що в той час, коли в інших країнах турбуються природним приростом і призадумуються над обмеженням народності, то "в СРСР такої проблеми немає. Збільшення чисельності населення в нашій країні відбувається в умовах зростання національного доходу в тій його частині, яка витрачається на споживання". За даними цього коментатора, в СРСР населення кожного дня збільшується на більше як 12 тисяч нових громадян. 121 мільйон мешканців СРСР народилося вже після закінчення Другої світової війни. За словами цього ж коментатора, "всі разом — представники і старших і наймолодшого покоління — усі 250 мільйонів становлять нову історичну спільність людей — радянський народ".

Український Публіцистично-Науковий Інститут шукає нові праці для видання

Чикаго (ОК). — Український Публіцистично-Науковий Інститут, якого членом може бути кожний, що заплатить 2 долари членських внесків, створений з ініціативи д-ра Миколи Шлемкевича, який тепер очолює д-р Тома Лалічака, приймає на розгляд і видрукування праці з української тематики науковців і публіцистів, що мають такі праці. Ці праці авторів, що не мають фондів на видання, можуть бути видані Інститутом англійською чи українською мовами. До цього часу УПНІ видав ряд різних праць, які майже повністю розійшлися по американських бібліотеках та інших установах, як також серед українського громадянства. Накладом Інституту видано такі праці англійською мовою: "Українська Республіка 22 Січня", "Принци Магелана — гетьман України в тогочасних англійських виданнях" д-ра Т. Мацькова, "Життєва автономія в українській державі 1917-20 років" Соломона Гольдфельда, міністра праці в уряді УНР та Директорії та заступника міністра жидівських справ в Україні, і "Українська проблема і Симон Петлюра" відомого французького публіциста А. Делюша. Англійською і українською мовами видано такі праці: "Західні українські землі в межах Польщі 1920-39 рр." д-ра Володимира Кубійовича, "Українсько-польський процес 1918-1923 рр." Степана Ріпського та "Організований голод в Україні в 1932-33 рр." д-ра Миколи Галія. Лише українською мовою Інститут видав пам'ятки "За правду про Україну", "Фронт української правди", більш праці: "Світлова слава Шевченка" Петра Одарченка та "Громадські організації в СРСР" д-ра Андрія Білинського. Науковці і публіцисти, що мають праці і хотять їх видати, можуть звернутися до Інституту на адресу: Ukrainian Research and Information Institute, 2534 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

Віцепрезидент Егню погодився дати всі інформації федеральному прокураторові

Балтимор, Мериленд. — У переглянути всі фінансові рекорди та що він готовий зустрітись з прокуратором і відповісти на всі питання, зв'язані з цією справою. Прокуратор Біл вимагав був тільки передання фінансових рекордів, а віцепрезидент Егню сам запропонував відповідати на питання. Завдяючи своєю гнотівськості передавати документи прокуратурі, віцепрезидент Егню заявив, що його згода не означає, що він признає, що суд має право домагатися від нього документи. Егню також заявив, що його кооперація не означає, що суд може покликати до відповідальності Віцепрезидента ЗСА, коли він це займає цей пост. Віцепрезидент писав, що це складні конституційні питання, до яких тепер нема потреби займатися становищем. Таким чином, віцепрезидент Егню зазначив, що не хоче, щоб його згода передавати документи і відповідати на питання служила, як прецедент в майбутніх судових справах, в яких були б замішані Віцепрезиденти ЗСА.

Прокуратор Біл розглядає вістки, за якими Егню, займаючи різні урядові пости в штаті Мериленд, мав би діставати хабарі від інженерів і архітектурних фірм в заміну за контракти та що ніби одержував хабарі, коли був віцепрезидентом. Егню категорично заперечує висловлювання проти нього закиди, називаючи їх суцільною брехнею. У листі до прокуратора Біла, Віцепрезидент писав, що прокуратор чи його асистенти можуть

Збільшується постійно вартість американського долара на європейських біржах

Лондон. — Вартість американського долара досягла свого шеститижневого вершиця — і водночас із цим ціна золота зменшилася до рівня з-перед трьох місяців — на лінійні сім доларів за унцію. У Франкфурті в Західній Німеччині ціна долара збільшилася на чотири німецьких пфеніги, в Парижі у Франції на 5 і в швейцарських сантимах, в Амстердамі в Голландії на 5 центів й у Брюсселі в Бельгії на одного бельгійського франка. Ціна золота, яка 5 червня цього року, досягла була 130 доларів, зменшилася востаннє на 7 доларів у Лондоні і на 6,75 доларів в Цюриху і виноситься тепер 95 доларів за унцію, тобто стільки ж, скільки платили за унцію золота 10 травня цього року. Швейцарські фінансисти вважають підвищення вартості долара виявом природного розвитку, хоч і стверджують, що діється це швидко, як передбачувало. В загальному передбачають, що вартість американського долара буде далі збільшуватися, але дехто переконаний, що це тільки тимчасове явище і воно знову зменшиться.

Уряд Чіле застосує гострі заходи для припинення тероризму та страйку

Сантьяго, Чіле. — У вівторок, 14-го серпня, кабінет президента Сальвадора Альєнде, в якому крім представників лівої коаліції є також представники збройних сил, подав до відома, що уряд активізує гострі заходи для припинення хвилі тероризму та страйків, які поширилися по Чіле за останніх кілька місяців. Під час надзвичайного засідання, кабінет постановив силою зброї припинити діяльність крайніх лівих терористичних організацій, які причинилися до вбивств 5-ох осіб протягом останніх кількох тижнів. Кабінет також заявив, що уряд покликати до судової відповідальності засоби масової інформації, які заохочували б до терористичної діяльності. Недавній створений кабінет президента Альєнде також заявив, що розглядає методи, якими уряд міг би змусити власників вантажних авто закінчити їхній трижильний страйк. Страйк розпочався, коли власники вантажних автомашин відмовилися перевозити будь-які продукти, (Закінчення на стор. 3-ій)

У ПІВДЕННОСХІДНІЙ АЗІЇ ЗАКІНЧИЛИСЯ АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ

Пном Пен, Камбоджа. — Достословуючись до постанови Конгресу, американське військове летунство припинило бомбардування комуністичних позицій в Камбоджі опівночі 15 серпня. З цієї датою на просторі усього Південносхідної Азії закінчилися американські воєнні операції, які продовжувалися на протязі останнього десятиріччя і коштували Америці понад 46.000 жертв в воєнних, які загинули на фронтах у Південному В'єтнамі, Лаосі та Камбоджі, починаючи з 1961 року. Згідно з заявою американського військового летунства, американське воєнне летунство стаціонарне в Тайланді і на Гуамі та буде готове поновити бомбардування ворожих позицій, якщо на це дасть дозвіл Конгрес в обличчя поновлення комуністичної агресії. Бомбардування комуністичних військ у Камбоджі продовжувалося упродовж останніх чотирьох років, але найбільш інтенсивно воно в першій половині цього року вже після підписання перемир'я у Південному В'єтнамі. За понад шість місяців цього року американці провели разом 35,410 налітів на комуністичні позиції. За той час американці втратили дев'ять літаків, при чому загинуло шість летунів, а чотири рахуються як пошкоджені. За офіційними повідомленнями в Тайланді та на Гуамі стаціонарне 400 бомбардувальників та винищувачів і 175 бомбардувальників типу B-52 аж до часу повного з'ясування ситуації у Південносхідній Азії.

Про те, який буде дальший розвиток ситуації у Камбоджі — ніхто не має визначеного уявлення. В самій Камбоджській столиці панує спокій серед населення, яке не присвячує більш уваги подіям на фронті, ані справі американської допомоги. Звичайно, з припиненням американської військової діяльності в Камбоджі мусить сама обостроїтися перед наступом комуністичних загонів, які грозять скорим опануванням столиці. Є інформація про те, що деяку допомогу урядові Лон Нолла дасть Південний В'єтнам, який нібито вже перекрив у Пном Пенгу близько 10.000 воєнних камбоджців, які були вишколені у Південному В'єтнамі. Уряд Лон Нолла має у своєму розпорядженні 250.000-ну армію та невеликі повітряні збройні сили з 100 літаками старого типу ще з періоду другої світової війни. Враховуючи таку ситуацію, принц Нородом Сіганук, який очолює повстання проти уряду Лон Нолла, заявив, що справа повалення уряду Лон Нолла — це питання короткого часу і що повстанці "вже досягнули перемоги". Сіганук навіть поставив вимогу, щоб всі чужинці негайно покинули Пном Пен, за опанування якого небагато почуваються бої. Американські військові кола вважають, що у випадку, коли військам Лон Нолла пощастить оборонити столицю, протикомуністичний режим у Камбоджі втримається. Великої певності, однак, вони не мають з уваги на малу бездальність камбоджських урядових військ. В опінії Державного департаменту немає стратегічного значення втримання припадку Пном Пенгу, коли йдеться про внутрішню ситуацію в Камбоджі.

Іран погодився увійти до Міжнародної Комісії Контролі у В'єтнамі

Вашингтон. — Іранський посол в ЗСА Ардешир Загеді поінформовав про те, що іранський уряд погодився прийняти пропозицію увійти до складу Міжнародної Комісії Контролі та Нагляду у В'єтнамі на місце Канади. Як вибила з цієї Комісії з датою 31 липня ц. р. Як тепер виявилось, Іран вже раніше погодився прийняти на себе роль члена Комісії, але з боку південнов'єтнамських комуністів (В'єтконгу) не було погодження на Іран, якого запропонували ЗСА, а кандидатуру якого підтримував уряд Південного В'єтнаму. На членство Ірану погодився також уряд Північного В'єтнаму ще перед тижнем, а т. зв. Провізоричний уряд Південнов'єтнамської Республіки дав свою згоду щойно 14 серпня. Згідно з постановами договору про перемир'я, — ЗСА, Південний В'єтнам, Північний В'єтнам та В'єтконг мусять погодитися на склад Міжнародної Комісії. Як відомо, канадський представник в Комісії мотивував рішення Канади покинути Комісію тим, що вона не є ефективна у праці і що представники Польщі та Угорщини цілком не зацікавлені в пошуку перемир'я. Американські політичні кола переконані, що з приєднанням Ірану до Міжнародної Комісії в праці її нічого не зміниться і вона далі буде такою ж неэффективною.

Внаслідок експлозії в Лодай, Н. Дж. було 7 поранених, двох — в тому українця Богдана Турчана досі не знайдено

Лодай, Н. Дж. — В існуючій на терені цієї місцевості хемічній компанії Маллінродта сталася у вівторок 14 серпня ц. р. о 7.50 год. ввечера велика експлозія, спричинена вибухом одного з реакторів. Внаслідок експлозії було поранених сім осіб, в тому числі п'ятеро відвезено до шпиталю у важкому стані. Двох робітників, між ними українця Богдана Турчана з Ірвінгтона, досі не знайдено. Правдоподібно, вони загинули під руїнами. Розташована фабрика названої компанії поблизу дороги 46 в густо заселеній околиці. Сусідній заводський квартал був на якийсь час евакуйований, але ж не зазнав якихось втрат чи пошкодження. Спричинена експлозією пожежа тривала до лінійної ночі. Шкоду оцінюють на один мільйон доларів. Під час експлозії працювали у фабриці яких 15 до 23 робітників, на всіх 150 zatrudnених. Богдан Турчак має 52 роки і є членом 14-го Відділу У.Н.С.О.У. у Нью-Йорку.

Державний літній табір для навчання української мови в Манітобі

Вінніпег (КУК). — 7-го серпня ц. р. в місті Гімлі над берегом Манітобського озера, 60 миль на північ від Вінніпегу, відкрито літній табір української мови для 69 українських дітей і молоді, з яких 52 є з Манітоби, 8 із Саскачевану, 5 з Онтаріо і 4 із ЗСА, по двох з Огайо і Міннесоти. Метою табору є дати можливість учасникам краще засвоїти українську мову. До програми виходу, крім лекцій присвячених українській мові, включено українську музику, танки, театральні виступи, фільми і товариські розваги, отримані з літнім спортом, що дає можливість для практичного вживання української мови. Курс, зг. літній табір в Гімлі триватиме повних 10 днів при участі 8 постійних інструкторів і 5 інструкторів, запрошених для окремих лекцій. Цей табір української мови в Гімлі організовано з ініціативи міністерства туризму і культурних справ Манітоби, яке покращує майже в цілості кошти табору в додатку до оплати 55,00 дол. від особи, які покращують участь у програмі. Цей літній табір в Гімлі відбувається вже другий рік з черги. Крім міністерства туризму і культурних справ, цей табір є спонсорований Асоціацією Учителів Української Мови в державних школах Манітоби і Централією Комітету Українців Канади.

Довідник українців в Америці виростає на монументальне видання

Чикаго (Н.Н.). — Праця над Довідником Українців в Америці за короткий час розгорнулася широко в ЗСА і Канаді. Напередові велика кількість провідних наших постатей з великим приналежним відгуком на цей почин, подаючи поради і пропонуючи свою поміч — інформують з очолюваної д-ром Дмитром Штогрюном редакції Довідника. За відомою короткої час вислано тисячі писем і запитань для виповнення та одержано понад тисячу біографічних даних, чи готових життєписів від нашого духовенства, визначних українців різних професій та діячів в культурному й суспільному житті української громади в обидвох країнах. Таким чином перша і зараз найтрудніша фаза праці над Довідником добігає до кінця. У зв'язку з цим, Редакційна Колегія звертається до тих осіб, які одержали запитання і ще не встигли їх виконати, зробити це в короткому часі та переслати ці свої дані на адресу Редакції. Особи, що зацікавлені цією справою, але ще не одержали запитань для виповнення, повинні негайно звернутися на адресу: Ukrainians in America, P.O. Box 3295, Champaign, Ill. 61820.

Заповідають 3-їзд Мирян УНЦеркви

Нью-Йорк. — В суботу, 29-го вересня, тут в залі Колумбійського Університету відбудеться 3-їзд Мирян Української Католицької Церкви, що його організував Крайовий Управ Т-ва за патріархальний устрій та Ради Мирян. Рішення відбутися 3-їзд винесено на нарадах Крайового Управ Т-ва за патріархальний устрій УПЦеркви та Ради Мирян: М. Ворусевич, д-р Зенов Гіль, Ю. Колтун, Я. Крипак, д-р М. Навроцький, д-р Роман Осипчук, Іва Піддубишник, іні. Степан Процик, д-р Л. Рудницький і мгр Я. Шербанюк.

Помер Станіслав Попплавський — созетський генерал польського роду

Москва. — Тут помер на 71-му році життя генерал Станіслав Попплавський, созетський командувач польських збройних сил після другої світової війни. Народжений у польській родині і поляк за національністю, ген. Попплавський був найвищим рангом совєтським офіцером між совєтськими офіцерами, настановленими в Московію в Польщі для утворення польської контролю над цією країною. Після того, як до влади у Польщі прийшов 1956 року Владислав Гомулка, всі совєтські генерали, очолювані маршалом Константином

Цей тиждень відбудеться в Пенсильвені Великий Фестиваль-Свято у 80-річчя „СВОБОДИ“

Барнсвіл, Пенсильвенія. — В найближчу неділю, 19-го серпня, у цій мальовничій частині Пенсильвенії, до якої приїжджали на заробітки перші наші поселенці в Новому Світі, відбудеться один з найбільших та найбагатших програмом Фестиваль-Свято, що його влаштує окремий Комітет під патронатом Укр. аїнського Народного Союзу для відзначення 80-річчя його офіційного органу „Свобода“, з ініціативи якої кілька місяців пізніше, в 1894-му році, саме в цій околиці в місті Шамокіні був створений Український Народний Союз. Програму Фестивалю-Свята попередить о год. 1-й по полудні Молебень, що їх у українському католицькому обряді відслужить Владика Василь Лостен і в українському православному обряді митрофорний протоієрей о. Андрій Добрянський. Програму Фестивалю запо-

Марія Лісогор

НС Степан Гавриш, а святочну промову виконає сенатор Павло Юзик, заступник головного представника УНС на Канаду. У містечкій програмі, крім пані Лісогор, виступлять соліст Метрополітальної Опери в Нью-Йорку Андрій Добрянський, славний із своїх виступів хор „Прометей“ з Фі-

Сен. Павло Юзик

чаткус спів американського канадського й українського національних гимнів, що їх заїняють оперова співачка Марія Лісогор, яка опісля виступитиме у програмі із сольоспівом. Відкрив Свято голова Комітету головний радий і асистент керівника організаційного відділу У-

Андрій Добрянський

лялефії під диригентурою проф. Михайла Дялогі, ансамбль Бандуристок ім. Лесі Українки з Українсько-Баварського танцювального Банду Бруку, танцювальна група і дивочий хор української католицької парафії з МекАду і ансамбль Союзів. Фестиваль-Свято відбудеться в Лейквуд Парку, Барнсвіл, Па. Майстром цетупів хор „Прометей“ з Фі-

СВОБОДА **SVOBODA**
 Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
 Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
 P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Фієско в Камбоджі

З 15 серпня в Камбоджі припинилася безпосередня військова допомога ЗСА для уряду Лон Нола. Незважаючи на всі американські зусилля, військові сили Камбоджі не виявилися настільки ефективними, щоб, користуючись з допомогою американського летунства, завдати вирішального удару комуністичним повстанчим загонам, які оточили столицю Камбоджі і тільки ждуть на догодний момент, щоб остаточно ліквідувати режим Лон Нола.

У загальному контексті конфлікту в Індокитаї, що охоплює Північний та Південний В'єтнам, Лаос і Тайланд, війна в Камбоджі весь час мала „периферійний” характер і була своєрідним причинком до війни у В'єтнамі. З підписанням перемир'я у В'єтнамі та виведенням звідтам американських збройних сил продовження війни в Камбоджі втрапило практичний сенс, бо так чи інакше доля Індокитайського простору була перешита і розвиток подій в Камбоджі не міг вплинути на зміну на краше.

Очевидно, американські військові і політичні чинники були свідомі трагізму ситуації і того, що велетенські жертви в майні і людях в Індокитаї не принесли сподіваного успіху. Десятилітній американський досвід у В'єтнамі черговий раз підтвердив правдивість відомої фрази генерала Дагласа МакАртура про те, що війну треба вести або з пляном її виграти, або взагалі її не починати. Хоч у В'єтнамі американці війну хотіли виграти, з політичних мотивів вели її так, що виграти ніяк не могли.

Американські збройні операції в Камбоджі нічим не відрізнялися щодо кінцевої мети від операцій у В'єтнамі. Отже, не приходить до думки тому, що вислід так такий самий, а на довшу мету може й гірший. Найвишівшим в тому є рішення Конгресу ЗСА припинити військову допомогу для уряду Камбоджі без уваги на наслідки і без уваги на ситуацію в країні. У Південному В'єтнамі американці приймали рішення про забезпечення майбутнього для протикомуністичного уряду. У Камбоджі уряд Лон Нола, який прийшов там до влади з американською допомогою, буде зданий на власні сили, і можна припускати, що його дні пораховані. З упадком цього уряду і з поверненням принца Сіганука перехід Камбоджі під комуністичну контролює є перешитою справою. Американська політика у Південно-Східній Азії зазнала чергової поразки, яка негативно позначиться на престижі ЗСА не тільки на цьому просторі, але й у цілому світі.

Культ особи Брежнєва

Кремлівська кліка і її пропагандисти докладають усе більше зусиль, щоб утвердити й поширити культ особи Леоніда Брежнєва, піднесеного так само партійним режимом, як і колишній Сталін, на пост генерального секретаря ЦК КПРС і на п'єдестал першої особи в Советському Союзі. В усіх пресових повідомленнях, що стосуються тих чи інших „застричів”, прізвище Брежнєва повторюється по кількох разів. В офіційних комунікатах, підписуваних членами „колективного керівництва” за абеткою, прізвище Брежнєва перейшло вже на перше місце. Політичні кінгари в СРСР, у сателітних державах і навіть у країнах Заходу заповнені відомостями публікаціями стосичними тиражами „творів” — доповідей і промов Брежнєва, писаних для нього „підручними секретарями”, що їх він тільки вголослював. Кожен виступ Брежнєва советська преса супроводжує прославлянням його „заслуг” і його „мудрості”.

Прикладом того, до якого ступеня доходить холюський звеличування Брежнєва, може бути поширене засідання Президії Правління Спілки Письменників України, що відбулося в Києві і що в ньому, крім членів Правління СПУ, брали участь також провідні літератори УССР. Про втручання Брежнєва „ордену дружби” Української ССР, „відзначення”, що його одержали водночас не тільки всі советські союзи й автономні республіки, але й автономні області та національні округи СРСР, говорилось на тому засіданні як про „справжнє свято для всього народу”, як про „велику радість, що надихає, кличе до нових творчих звершень” і т. д.

Письменники з іменем, деякі навіть з науковими титулами, не соромилися перетягати під час цього засідання у вихвалюючий „промов” Леоніда Брежнєва, як „орієнтир на прийдешнє в міжнародному, господарському і культурному житті народу”. Леонід Новиченко — літературознавець, доктор філологічних наук як захищався від того, що письменники мають щастя черпати із промов Брежнєва „партійну мудрість”. Один із найвидатніших поетів Української ССР і водночас дійсний член Академії Наук УССР і головний редактор Української Радянської Енциклопедії, Микола Бажан, „з глибоким зворушенням” прославляв „слова синівської любові до України, до українського народу, що ними почав свій виступ Л. І. Брежнєв на врученні республіці ордена Дружби Народів”. Усі ті інші літератори, анелююючи свою „радість” і „вдячність”, зобов'язувалися водночас „створити глибокодійні і глибокохудожні книжки”, „боротися проти проявів безідейності”.

Достоєно так само звеличували „батька” Сталіна, його промови і його мудрість, його опіку й любов нікішні Козаченки, Смоличі й Бажани в 1930-их і 1940-их роках, в той час, як Сталін винищував їхніх колег і готувався використати увесь український народ. Сьогодні вони глянціфікують Брежнєва, кагебіський режим якого започаткував тотальний наступ на знання української національної свідомості, історичних традицій і національної культури.

Араби вимагають санкцій проти Ізраїлю

Об'єднаних Націй, Нью-Йорк — Спроба ізраїльських чинників захопити лідера палестинських арабів д-ра Джорджа Габаша, який має находитися на іракському літаку, що його ізраїльські винищувачі примусили приземлитися на ізраїльському аеропорту 10 серпня, стала причиною поновного загострення ситуації на Близькому Сході. Арабські держави звернулися до Ради Безпеки ООН з вимогою засудити дії Ізраїлю та винести постанову про відкликання санкцій. Рада Безпеки розпочала розгляд арабського внеску і всі підстави припускати, що тим разом винесе рішення в некорист Ізраїлю. Справа в тому, що своїм поступком Ізраїль значно погіршив свою позицію на міжнародній арені і то до такої міри, що навіть ЗСА, які досі помітно виступали в обороні Ізраїлю, з схилені тим разом голосувати за осудження найновішого агресивного ізраїльського акту. ЗСА не згоджуються тільки з пропозицією, щоб стосувалися якесь особливі санкції проти Ізраїлю, а пропонують обмежитися до самого засудження вчинку.

В. Ласовський

ДО ДРУГОГО КОНГРЕСУ СНВУ

ХУТОРЯНСТВО, ЧИ ШИРОКОПРОСТІРНЕ, ДЕРЖАВНИЦЬКЕ МИСЛЕННЯ

Скепсис багатьох, що „супроводив підготовку до Першого Конгресу СКВУ, мовляв, спроба приречена на невдачу, враховуючи нашу природжену незгідність і отаманію, виявився безпідставним. Сталося чудо, враховуючи власне нашу природжену незгідність і отаманію. Національна свідомість і громадська розумність подолали всі відосередкові сили, що діли в некорист діаспориального зрушення українства до викрадаючого єднання найвищої форми єднання — конгресу та його виконкого органу в перманенті, Секретаріату.

Наразі не підємо далі постанови цього чудового твору, що масстатичним монументом раптом зависовив над чим не трьома мільйонами українського люду, розметаного присудом злої долі по всіх континентах і країнах вільного світу. Спинимся, бо може замало ми спинилися і до Конгресу і після нього над питанням, що з бігом часу все настирливіше домагаються чітко і вичерпно сформульованих відповідей. Яка саме роль призначена СКВУ в діаспориальному, українському суспільстві? Яке його відношення до найнижчих клітинних організацій в його системі? Які засоби і межі втручання в їхню діяльність має проявити СКВУ, і чи може бути мова про це втручання? Як мають виглядати організація Секретаріату СКВУ, його виконкі органи чи пак Комісії, і що важливіше їхня спільність в здійсненні генеральної, ідейної лінії СКВУ? На якій матеріальній базі мали б працювати ці Комісії і що саме мали б вони матеріальними засобами здійснювати, реалізуючи генеральну ідейну настанову СКВУ (здаваймо, що нам невідомі жалюгідні матеріальні ресурси Секретаріату на часовому відтинку від Першого Конгресу по нині)? Як саме поглиблювати й досконаліти організаційність вільного українства, щоб наявність СКВУ позначалася постійним ростом концентраційної здатності в реалізації ідейних настанов СКВУ, в його ділянці назовні і всередині суспільства?

Може це й не повний перелік тих питань, що повинні нас турбувати і що повинні ще до Другого Конгресу знайти відповіді, проте не сюди спрямовані ці рядки, що в них хотілося б знайти тільки спільний знаменник до утворення цих відповідей.

Чудо виникнення СКВУ в тому, що виник він із хаотично творених на неозорих просторах вільного світу громадських організацій і мікроорганізмів напиль патріотичним суспільством, це до „великого ісходу” і після нього, різних призначень і ідейних намірів. Були це і партійні твори, і віроповіді, і виховні, і культуротворчі. Твори організації і „східня-

ка” і „західняки”, і жінки, і професіонали, і економісти, і студенти високих шкіл. Делія з цих організацій просто вегетували, деякі прогресували в своєму чисельному зрості, амбіціях і досягненнях. Проте, всі вони були тільки окремими хутірцями знатними хуторами, а їхнє членство було означене хуторянською ментальністю: „за тибом і перелазом не мось”, „моє хата скраю”. Ліпше не згадувати тут інших хуторянських „достоїнств”: ненавистництва, інтриганства, шкідництва, обмовництва одних у відношенні до других.

Хутірці вросли в грунт, обжилися, вирощували своїх „проміняти”, ці створювали хуторянські доктрини, що в них аж ніяк не бунувало місця на шукання будьякої стежинки до сумного хутірця, часом зовсім напакі — хуторянські ідеологія заперечували можливість створення комунікативних стезок між хуторами, закріплювали за собою право проповідувати свої хуторянські доктрини, заступаючи „універсальні” українські поазії на благо універсального українства.

А ось чудо. Здоровий національний порив, стихія патріотизму, наглий спалах яскравого усвідомлення надзвичайної ваги єднання, як за помахом чародійної палички, розметали геть хабу хуторянської обмеженості, особистого та групового амбіціонства, ненавистництва, і рядом в прикладному здруженні засіли вчорашні „далекі сусіди” на Першому СКВУ. Здавалося тоді, так радісно думалося тоді, що хуторянству кінець і хутори та хутірці стануть співдіяними клітинками одного потужного організму, якому, коли поклякнеться на резолюції тодішнього Конгресу, Богом і Людом буде наданий обов'язок і право здійснювати дві основні функції: боротьбу за українську правду на міжнародно-му терені, а на внутрішньому — напружену дію для збереження українства в на-ростаючих кадрах нових поколінь, а втім творення ним духовної культури, що буде утверджувати їх в національній ідентичності, а вичищені в умовах вільного світу поповнюватиме жакхлі проталини в духовості цього народу, спричинені москвофільським злочинним виполованням українства на рідних землях.

Радісні, хвилюючі сподівання не здійснилися впродовж років і СКВУ завис у повітрі, як фата-морганний образ, не досягаючи землі, не врісши у грунт, не спершившись на хуторських садибах, не протягнувшись між ними комунікативної сполуки, хоч може багато змінилось у партикулярній психіці хуторян.

Д-р Іван Головінський

ІДЕАЛІЗМ І ПРАГМАТИЗМ ВИХОВНОГО ІДЕАЛУ

(2)

Можна по-різному інтерпретувати сучасні впливи у виховній філософії, однак треба ствердити, що історично і психологічно-християнський виховний ідеал найкраще відповідає нашій духовості. Можна сміливо твердити, що особливо тепер, в другій половині XX століття, християнський виховний ідеал став антитезою діалектичного матеріалізму.

Ліберально-прогресивний напрям у виховній філософії розвивався під впливом течії дарвінізму, матеріалізму і психоаналізу. Основним твердженням дарвінізму є погляд, що людина стоїть у центрі знаного нам життя, як витвір еволюційних процесів. Дарвінізм розглядає еволюційні процеси, як вислід ділої серії „припадків”, відкидаючи само поняття до-

Не спрямовані ці рядки на прагматичне розсащення дії СКВУ від часу Першого Конгресу. Іх приціл — колишня візія, що не стала, як боляче, дійсністю. Іх мета те може і недогуга спроба накреслити образ дії СКВУ в його наступному етапі існування, що в ньому хуторянський стиль побутування нашої мільйонної громади заступила б напружена праця на базі широкопростірного державничого мислення у рядових громадян і їхніх провідників.

Так, державничого, Бо про що ж мріялося колись на вид многолюдного Першого Конгресу, подогджених і постаніями громадських провідників, як не про те, що ось визирає уряд монументального суспільного твору, що його можна, без остраху на перебільшення, назвати державою значної частини українського народу? Вагало з тих прерогатив, що окреслюють конвенційне поняття держави, заступили б тут прагнення до централізації, велика всеобидуюча ідентичність маси. І готовість дати найбільшу допомогу матеріальному і моральному порядку керівництву, яке на догугу свого виконного твору викладає пралор з гаслами, що їх ніхто з національно-думуючих українців не може заперечувати. А втім, що ж, як не тут до власної державності, може і не усі дождена знові, згуртувала те діаспориальне українство у Першому СКВУ?

Був би це, значить, перший, либонь безпрецедентний в історії людства, державний твір безтериторіального суспільства, роз'єданого величезними географічними просторами, різними державними приналежностями, діями різних культур, різними життєвими стандартами, проте з'єднаних волевою настановою нерозривного взаємного зв'язку, кровним і чуттєвим пов'язанням з національним масивом на рідних землях, прагненням боротьби з поневолювачем Батьківщини. Був би це державний твір, спертий на основах добровільності та жертвенності громадянства, його ж правні санкції діяли б в моральній площині.

Не хочемо виходити поза свої компетенції, переводячи деякі аналогії поміж позабатьківщиною українською державою і конвенційним державним твором, але певне є те, що фактичним урядом був би Секретаріат, а всі його Комісії — міністерствами. Здається, що при такому підході до езекутивного тіла СКВУ його аналогії з державним твором може бути переконливіші.

А хутори? Хутори постали внаслідок освоєння чужої земної дійсності пришельцями в незнайні країни, а в них вони здійснювали свою налішшу волю послужити батьківщині і віру, що своєю вичолістністю та заклелієністю найліпше прислужаться справі. Хуторянська мозаїка з різновиддям її характерів і призначень безумовно може стати будучим (Закінчення на стор. 4-й)

Розвиток цієї виховної системи пов'язаний із іменами Крупської, Виготського, Ма-

М. Л-а

СТЕПАН РУДАНСЬКИЙ

(1)

Е письменники й поети, яких згадуємо частіше, а є й такі, що чекають певних нагод на згадку. Такими нагодами є звичайно заокруглені роковини народження чи смерті.

В цьому році проминуло сто років від дня смерті Степана Руданського. Але в даному випадку навіть і такі роковини не вплинули на приділення йому належної уваги. Не чути було, щоб алаштувалося Руданськомі літературні вечори, а в пресі відведено було йому дуже, дуже мало місця. Але з прес-ю довідуюся про те, що в Україні створено спеціальний комітет, який має зайнятися відзначенням 100-річ роковин смерті Степана Руданського. Слід було б подумати про відповідні форми згадки про Руданського й у діаспорі. Для цього залишається нам ще майже половина ковлейного року.

З пригадкою про 100-ті роковини смерті поета поділю і деякі відомості про нього, чим започаткуємо на сторінках „Свободи” відвіщення пам'яті про цього непересічного українського поета.

Протягом свого 80-річного існування „Свобода” відступала багато місяців українській літературі. Багато творів видавала окремими виданнями. Між ними знаходимо також і односторонні твори Степана Руданського, видані 1915 року під назвою „Повна збірка веселих віршів Степана Руданського”. Видання це прокутувалося налево рашіше, бо вміщене в односторонній передмові Олександра Лотоцького має дату: Петербург, 1911.

Олександр Лотоцький починає свою передмову словами:

„Глибокий сум кавіває на душу ім'я Степана (Васильевича) Руданського. Великий талант призначав йому доля, але разом з тим поставила його в тяжкі життєві обставини, серед яких не міг він розвинути та виявити свого хисту і наразі передчасно зійшов зі світу.”

В такому тоні висловлюється кожний автор біографії Руданського. Такого пенеконання набере кожний, хто з його біографією зарується. Тому буде доцільним пригадати читачам біографію Степана Руданського.

Відносно дати народження поета можна знайти часто одні: 25 грудня 1833 р. і 6 січня 1834 р. Це та сама дата: перша за старим стилем, друга — за новим. Ці дати подаються в нових літературних джерелах, і їх слід вважати вірними. В давніших джерелах подаються інші роки народження. Сергій Сфрємов („Історія українського письменства”, том II, стор. 78) вважає рік 1830 роком народження Руданського, а Олександр Лотоцький у згадуваній вище

передмові подає рік 1831-ий.

Степан Руданський прийшов на цей світ у селі Хомутичах, Винницького повіту* на Поділлі, в родині священника Василя Руданського. В тому часі в Хомутичах школи не було, і засновано там щойно в 1861 році. Отож Степан Руданський набрав початкову освіту в місцевого дяка і від свого батька. В 1841 році відідав Степана до Шаргородської духовної школи (бурси). В Шаргороді зчився він до 1849 року, а тоді вступив до Духовної Семінарії в Кам'янці-Подільському. Семінарію закінчив 1855 року. Як кращого студента спрямовано Руданського до Духовної Академії в Петербурзі для поглиблення теологічної освіти.

Прибувши до Петербургу, Руданський залишив думку стати священником і вступив до Медично-Хірургічної Академії. Це сталося проти волі батька, і з цього приводу батько часто відмовлявся давати синаві потрібну для студії фінансову допомогу. Конфлікт між сном і батьком зародився ще в роках, коли Степан був у Кам'янці-Подільському. Причиною непорозуміння були розходження в поглядах: батько був понад міру людяним до російського уряду і кри-вим оком дивився на сина, який був українським патріотом. Син захоплювався українською народною мовою, любив українські народні пісні, любив український народ, особливо його простоту, з яким зжився в своєму дитинстві в Хомутичах.

Про відносини Степана з батьком довідуюся такі від самого Степана, з його листа до брата Григорія. Лист настільки багатий на світло для висвітлення цієї справи, що варто його зачитувати:

„Коханий Грипо, мій брате!

Лист твій від 28 марта і п'ять карбованців я відібрав на страсті** не ділі, — не повірши, як ти мене потиш перед святами: за ті гроші я хоч трохи підновив навесні, принаймні підновив старий жупан та шаровари, вставив нові червоні пасмужки, та ще й на святі зостався карбованець у кишені. Спасибі тобі, братику, за твою щирість, і я бачай мені, що та твоя дого не писав до тебе, бо я тут мало що й винен. Спершу екзамен, а потім праця, щоб скільки-небудь поправити свою долю, затримала мене аж до сего часу; екзамен пройшов нічого і переходжу в четвертий курс, а робота іще тільки наполовині, іще треба цілий місяць поосидіти, щоб що-небудь пустити у світ, не то щоб для слави, а хоч для кишені, бо біда така бідою, а два

ГОЛОВИ ЧИТАЧІВ

ПРО МИТАРНО-ПОЛІТИЧНІ ЗАГАДКИ

В Гут-Кульчицькому у цінаві статті „Про народження загадки” („Свобода” ч. 118) пише про різні помилки з історії воєн, а між ними згадує: що було б, якби Хмельницький по перемогах на фронті пішов був на Варшаву, а не повернувся до Києва? Або шведський король Карло XII в 1709 р. був послухав поради Мазепи і пішов на Московщину, а не в Україну?

До цих прикладів „можна б ще додати деякі моменти з наших визвольних змагань 1918-20 років. Що було б, якби Київські ССР в 1918 році були послухали заклику Українського Галицького Уряду і прийшли з поміччю УГА? Можна б довідатися, що тоді УГА була б зайняла Львів і Перемишль, бо польська армія стояла тоді ще на „слабких ногах” і не встояла б нашому наступові, а втім са-му не мала б сили опанувати Східню Галичину. І друга загадка: Що було б, якби в 1919 році українській армії, замість йти на Київ, пішли на Одесу і Чорне море, бо такий план піддавали військові круги. Коли б один чи другий план був здійснений, сьогодні ситуація в Східній, Середній Європі була б інша. Та похиток тепер не змінити, можна лише сказати словами народної приказки: „Коби знати!”

О. З. Боффало

ДВА ТОРРЕСІ

Ради історичної точности я хотів би справити одну інформацію в статті „В Давиденка „І знову Винниченко” („Свобода”, 11 серпня 1973). А саме — оборонцем Шаурбарта на паризькому процесі за вбивство Головного Отамана С. Петлюри був не Моріс Торез, член ЦК Політибюро Французької комуністичної партії (нар. 1900 р.), а зовсім інша особа — адвокат Адрі Торрес (нар. 1884 року).

С. Гордійський
 Верона, Н. Дж.

роки ще треба пожити в поганім Петрополі.

В кінці мая підбрав я від батьків 15-ть карбованців і до рещти опорадієся: справив собі нові штани за 9-ть карбованців і чоботи за 3-ть, а рещту — прои; не вміряти ж з голоду! Але снажу тобі, братику, гірко мені прийшлося тих 15 карбованців, — з ними разом я відібрав від батька такий лист, що й сам був не радий. Випишуть тобі декотрі місця; от вони:

„Мне обидно, что ты писал не сам, а через других просишь денег, как будто считаешь для себя унизительным просить об этом самому, — еще горше обидно то, что ты пишешь к Александру письмо на мое имя и его просишь за деньги...”

(Закінчення буде)

*) Я особисто обстоюю правдивість „Виннича”, а не „Виннича”. Адрі це назва походить від слова „вино”, а не „вино”.

**) Руданський часто казав про народних граматичних форм.

тія часто різнилася від ученої діалектичного матеріалізму про людину, як витвір історично-суспільних процесів, як також різнилася від інтерпретації генетики Лідсенка й Мічуріна.

У висліді авторитарної сильної опозиції проти подолання збоку партійного апарату і таких педагогів, як проф. Медієвський і Макаренко. Уже в 1886 році ЦК КПРС офіційно вирішив, що педагогіка заснована на „антимарксистських тезах”. Рішення на довгі роки стримало розвиток педагогіки як науки в Советському Союзі. Етика советського виховання найкраще може бути скартеризована на прикладі „Павлівка” Морозова, історії, відомої нашим читачам, як етика соціальної диктатури.

(Закінчення буде)

Дмитро Чуб

ВЕЧІР ГУМОРУ І ДОТЕПІВ

(Галло, Американська Українка, в Ессендоні)

Зоя Когут має спостережливе око й гостре перо. Та цього разу зі сцени в Ессендоні (біля Мельбурну), де 5-го серпня з успіхом відбувся веселий вечір під загальною назвою "Галло, Американська Українка!", чути ми не дослу сатири, а легкий дотепний гумор авторки цих скетчів. Готуючись до турне по Америці й Канаді з подібними вечорами гумору й сатири, авторка багато місяців працювала над текстами твору, кілька разів переробляла їх, пристосовуючи до обставин, та щоб вони і формою, і змістом були цікаві для тамошнього глядача.

Програма вечора фактично складається з трьох скетчів. Перший, в якому беруть участь сама авторка Зоя Когут та артистка Ірена Залеська, має познайомити заморських глядачів з українською Австралією на тлі цього континенту. Цю ідею авторка майстерно втілює в окремі літературні абетки. Тож перед аудиторією в діалозі проходить дотепна характеристика всього того, над чим можна пошекетувати, легко висміяти, навіть часом у шаржованій формі, розважити публіку. Тож на літературні абетки потрапило багато дрібниць і більших об'єктів, починаючи від самої Австралії. Отже як Іван Котляревський в своїй "Енеїді" в розділі про пекло, так і Зоя Когут у своїй виставі "прохалась" по діях, партіях, організаціях, поетах і письменниках, недоліках громадського та культурного життя, не минувши навіть і спиртного Ватикану та австралійського уряду. Тож у першому розділі, цього "реферату" для американців, мов у кривому просторі, глядач побачить еміграційні будні нашої спільноти в Австралії й загальну характеристику самої Австралії.

Друга частина зосереджує нашу увагу більше на житті родини нашого поселенця та проблемах виховання дітей. В цій частині беруть участь переважно артистка Ірена Залеська в ролі Наталки та наш майстер гумору — артист і режисер Ярослав Генко в ролі ультрапатріота Геніка. В його особі бачимо фактично фальшивого патріота, який грає великого дітяка й патріота, а про виховання власних дітей немає елементарних знань. Гойдаючи дитину і теплюючи нею трохи не під стелю, він співає пісеньку "Ми гайдамаки". "Дружини (Натали)" теж немає часу, бо вона завжди поспішає до театру на проби. На цьому тлі між подружжям весь час відбувається жвава дискусія. Чудова гра двох акторів і ко-

мічні ситуації раз-у-раз викликають сміх і оплески в залі.

Уже в кінцевому скетчі, що відбиває життя цієї родини на американському континенті, бачимо наслідки виховання їхніх дітей — Юрка та Оксану, яких тепер уже зустрічаємо майже в дорослому віці. Юрко зовсім не хоче дома розмовляти українською мовою, навіть з батьком, заступив бороду і носить пацюрки, нагадуючи пустоголових пейсатих та бородатих молодиків, що дисонантом проходять по вулицях наших діт.

Правда, дочка Оксана потрапила в краще оточення і виглядає й поводитися пристойно, не дурячись своєю мовою, що є повним контрастом до Юрка. Ці сцени — так само обличчя для безлічі тих батьків, що лише в розмовах прикривають своє патріотизмом, а справді нічого спільного з ним не мають: вони не посилають дітей до рідної школи, не купують рідної книжки, газети, не підуть на українську виставу і не належать навіть до своєї громади. Тим самим, що занедбали дитину рідної дитини, ми бачимо на кожному кроці і в Австралії, і в Канаді, і в інших континентах, де живуть наші люди.

Але як в житті, так і в цьому творі бачимо, що є родини, де батьки зуміли виховати повноцінних молодих людей, яких можна гордитися. Таку постать у приватному скетчі бачимо в особі приятеля Оксани, якого зовуть Мікі, тобто Микола. Він розмовляє доброю мовою, цікавиться книжками і має пристойний вигляд. Його роллю виконала також артистка Ірена Залеська.

Тож цей веселий вечір — це гумористична вистава пройшла з добрим успіхом не тільки тому, що побудована на цікавих дотехах, ситуаціях, а й тому, що вона має виховне значення, що вона б'є по недоліках сучасного нашого життя. Правда, для окремих наших товстошкурів саморозсудливих, які навіть за рік ні разу не придуть до свого народного дому на виставу, на свято Шевченка, не читують своєї книжки і преси, потрібне не легкого гумору, а палкого Тарасового слова, вогненного бича, який би досяг до найближчих куточків зачарованої душі бордатих молодиків і безбородих "обивателів" з українськими прізвищами.

Понад 300 осіб із задоволенням оглядали цю оригінальну й дотепну виставу, яка відбулася під патронатом Української Громади Ватикану. Тільки, на жаль, Гро-

І. Дурбак

Гості з Австралії

Під патронатом Союзу Українських Організацій, Союзу Українок Австралії, й Америки, Т-ва Українських Письменників "Слово" виступають дві союзниці з Мельбурну, Австралія, делегатки СУА та П. Сайтовий Конгресу у Торонто: Зоя Ніколенко-Когут, відома сатирична поетеса, й Ірина Кобзар-Залеська, заслужена акторка українських театрів, з вечором гумору й сатири "Галло, Американська Українка!" по українських літніх оселях у серпні, і по наших осередках у вересні та жовтні ц. р. Перший їхній виступ у неділю 19 серпня на Союзівці.

Зоя Ніколенко-Когут

В козацькій родині Ніколенко прийшла на світ 21 травня 1925 р. у місті Суми. На Чернігівщині Зоя, що вже в народній школі почала писати привагні віршечки й сатири на своїх учителів. Вона редагувала шкільну газету, друкувала в ній перші твори. Середню школу закінчила в 1942 р., а в 1943 р. анимала її на працю до Німеччини. Вілі 1946 р. вступила на університет у Фрайбургу, де студіювала філософію, психологію, естетику.

Зоя Ніколенко-Когут

Після сумнію, що Зоя займає одне з перших місць між нашими сучасними сатириками, як наскрізь модерна поетеса. Тому наша мова заохочується її неперевіреними сатирами. Вона відчувала духа часу й йде в авангарді нашої поезії. Подаємо один зразок її найновіших поезій:

Ірина Кобзар-Залеська

І родинне місто — Львів, культурний центр Західної України. З юних літ була ученицею ритмічної та хореографічної школи проф. О.

та" в Мельбурні. Перший нагляд розійшовся в короткому часі, тому Видавництво приготувало друге, доповнене видання.

В передмові до її першої книжки мистець Едвард Козак (Еко), що намалював обкладинку до неї, підкреслює, що "авторка дуже добре відомо чи не на всіх континентах українського еміграційного поселення... вірши Зои Когут відразу звернули увагу як сумних читачів, так і літературних спеціалістів. Видання її "поеткою сатиричного жанру високого рівня та великої громадської відваги".

Ірина Кобзар у книжці "Відчуження" на 386 стор. пише про неї так:

"Авторка, можливо, перша в нас сатирична поетеса неперевіреного рівня, а напевно перша, що піднеслася до таких високих реєстрів політичної сатири. Це потужний, хоробрий сміх, що зливає іронію, глумиться гротеском, шмагає шаржем, бачує сарказмом".

Немає сумнію, що Зоя займає одне з перших місць між нашими сучасними сатириками, як наскрізь модерна поетеса. Тому наша мова заохочується її неперевіреними сатирами. Вона відчувала духа часу й йде в авангарді нашої поезії. Подаємо один зразок її найновіших поезій:

ЕМІГРАЦІЙНІ БУДНІ

А час — минав...
Хвилини бігли,
Години, місяці, роки...

Діти — росли,
дітвача — стигли,
Мужики горді парубки...
Літа минали, П'ятдесяті,
А потім, згодом,
шістдесяті...

Паски змінювали ширину,
Сиділиши — покріп і...
довжина!

Волосся колір, зморщок сміх,
Змивалися мрії і смаки,
І кожний вже цілком
відірпав,
В слова вбирати міг —
думки...

Хоч, правда, хто тепер
їх слухав?
Час біг... Ми шербалися
за лухом,
І от — скандал
за двадцять літ,
Ми потрапили
в інший світ!..
Світ еміграційних буднів!

Ірина Кобзар-Залеська

І родинне місто — Львів, культурний центр Західної України. З юних літ була ученицею ритмічної та хореографічної школи проф. О.

Суховерської. В половині 1930-их років брала активну участь у студентському драматичному гуртку у Львові під керівництвом В.

Ірина Кобзар-Залеська

Ковальчука. В 1941 р. вступила до Студії Художнього Слова проф. І. Бендерського, потім перейшла до Театральної Школи маестра І. Гірянки. Під кінець Другої світової війни на еміграції вступила до балетної групи балетмаестра О. Сасіна, в 1945 р. перебрала провід над молодіжною балетною групою. У 1946 р. вступила до Театру - Студії реж. І. Гірянки, згодом перейшла на працю педагога ритмічності в танковій школі ІМ-КА в таборі в Миттенвальді. До цього часу виступала під прізвищем І. Варцаба. З перельотом до Австралії в 1950

р. стала членкою, основоположницею Українського Театру ім. Леся Курбаса в Мельбурні, під прізвищем І. Залеська. В 1959 р. організувала при тому ж театрі Театральну Студію для молоді. З 1965 р. виступає в радіо у програмі "Пів години України". В 1966 р. брала участь у телевізійній програмі "Українська в'язанка". Від 1962 р. аж досі веде Ритмічно - пластичну Студію для молоді. Співпрацювала з режисерами: І. Гірянкою, О. Добровольською, М. Мартинюком, Ст. Залеським і з балетмаестром О. Сасіном.

Вона була "примадонною" Українського Театру ім. Л. Курбаса в Мельбурні, належала до його Управи, навіть якийсь час очолювала його, відвідувала турне по інших містах Австралії.

На запрошення австралійського уряду з Ритмічно-пластичною Студією дала низку концертів на сцені та в телебаченні, поставила дитячу п'єсу М. Підгірянки "В чужині пір'ю".

Повних 22 роки брала активну участь у громадському житті: була головою Відділу СУА в Мельбурні, організувала перші пластові табори, часто виступала на імпрезах СУА, Пласту, в Українській громаді Вікторії в Мельбурні, разом з її чоловіком, маестром Степаном Залеським, як протест проти соціалістичної політики марксистського президента Альєнде. Останніми тижнями посилюючи свою діяльність в Чиле терористичні групи правого і лівого напрямку. В понеділок, 13-го серпня, коли президент Альєнде промовляв на телебаченні, невідома група терористів висадилася в повітря електричний, спричиняючи припинення електричного струму до Сантьяго та перериваючи промову Альєнде. Не відомо, хто був причетний до цього вибуху в електричній. Президент Альєнде заявив, що винні праві, "фашисти". Натомість, праві газети твердять, що бомби були підставлені крайньо-лівою терористичною організацією. Такі взаємні оскарження з щоденним явищем в Чиле.

Брежнев переводить контролю живий у Казахстані

Алма-Ата, Казахстан. — Генеральний секретар КПРС Л. Брежнев прибув 14-го серпня до Казахстану, щоб тут на місці познайомитися з ходом життя і сільськогосподарською ситуацією в загальному. Разом з Брежневим прибули провідні сільськогосподарські совєтські спеціалісти, а також партійні достояники. Згідно з інформаціями, Брежнев має оглянути окремі колгоспи, а також зустрітися з партійними діячами Казахстану. Передбачені збори казахстанського партійного активу в Алма-Аті, на яких промовлятиме Брежнев.

В Казахстані якраз почався збір весняних посівів і совєтський уряд докладає всіх зусиль, щоб цей збір випав якнайкраще та поповнив недоліки в живнах на просторах європейської частини СРСР, де тривали дощі утруднили збір збіжжя. Совєтська преса інформую, що до Казахстану спрямовано значне число сільськогосподарських машин з України та областей Російської Федерації, де закінчено живна для допомоги у живнах населенню цієї азійської совєтської республіки.

ОКРУЖНА РАДА СУА в НЬО ЙОРКУ

повідомляє, що за апробатою Шкільної Ради УЖКА та її Референтури Дошкільного Виховання відбудеться

КУРС ВИХОВНИЦЬ ДОШКІЛЛЯ

який триватиме ВІД 22-го ВЕРЕСНЯ до 15-го ГРУДНЯ 1973 р. суботами від 9-ої год. ранку до 4-ої по пол. з обіднього перервою.

(Можливість зміни викладачів дає на п'ятницю ввечері і суботи раніше).

Оплата Курсу \$40.00 і \$20.00 окремо.

По більшій інформації та зголошення на Курс слід звертатися на адресу виконаної референтури ОКРУЖНОЇ РАДИ СУА в Нью Йорку — Марія Дашко, 48-27 61st St., Elmhurst, N.Y. 11375.

Інформативне засідання та реєстрація курсанток відбудеться дня 15-го вересня 1973 р. від год. 1-ої до 2-ої по пол. в новій будівлі СУА, в будинку Кредитіанки "Самопоміч", 108 Second Avenue, New York, NY.

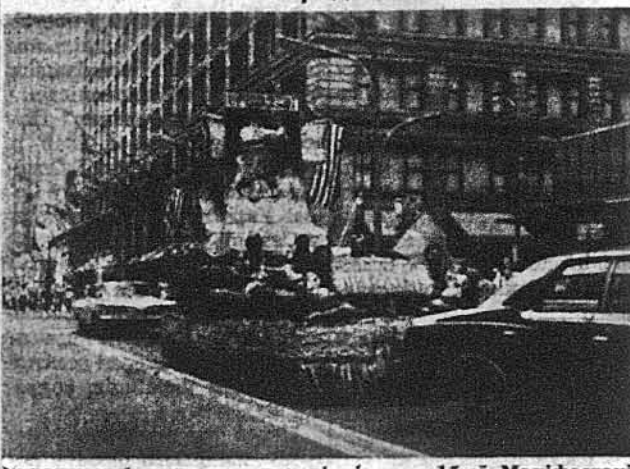
В пам'ять Незабутньої Товаришні б.л. п. СОФІ з ПНАТИШКАВ-ЛІЩИНСЬКОЮ та її сина ЮРІЯ

на Фонд Вшановлення Верховного Архієпископа Йосифа Сліського зложили по 5.00 дол.

Іванна Сіра-Білик, Оксана Адрієвнич-Тарасова, Галина Пак-Головач, Володимир Крипін, Христина Тетяна-Лазор, Анна Головинська-Максимович, Ярослав Борбак-Онуферко, Віра Пак, Люба Хорватська-Пак, Михайло Павличко, Ігор Пак, Орест Гудий, Володимир Сірий, Ната Лущак-Целеська. Разом: 70.00 дол.

На перелік імен: Марія Макаренка-Тоходічук — 10.00 дол.

Чикаго відзначило Тиждень Поневолених Народів

Український ридван у поході під час 15-ї Маніфестації Тижня Поневолених Народів у Чикаго 21 липня 1973 року.

(в) Окремий Комітет Тижня Поневолених Народів, що діє під спонсорством посади Чикаго — Ричарда Деллі, відзначив цей Тиждень, 15-ий з черги, окремою Маніфестацією-походом по головній магістралі міста — Стейт Стріт та сьвяточним прийняттям в Пик-Конгрес Готелю, в суботу 21 липня ц. р. В цій Маніфестації взяли участь, як і кожного року, Українська Група, друга щодо численності учасників, після Литовської Групи. Підготову Української Групи керував окремий Український Комітет Тижня П.Н., в склад якого входять представники різних громадських і церковних організацій з Управою, що її д-р Р. Кобилецький, як голова, мгр Уляна Целеська, Марія Шпікула, Т. Марцинюк та інші. В українській колонії, що маршувала в зразковому порядку під проводом маршала Групи л. І. Павлика, голова ОСУМА ім. Павлушко, молоді Осередків СУМА в Чикаго, українські ветерани різних військових з'єднань, в тому також найстаршого - УСС (мгр Н. Рибак), жіноцтво Союзу Українок Об'єднання ЖОУСУ, Золото Хреста, членство ООЧ-СУ (8 Віль), Демократичного Об'єднання, УНСоюзу і інших, в більшості зі своїми організаційними прапорами та різними транспарантами, що в їх написах засуджено імперіалістичну, русифікаційську політику окупантів. Обидві українські церкви репрезентували оо. Ф. Віленький (українська православна Катедра св. Володимира) та М. Бутринський (парохія св. Володимира й Ольги).

Окрему увагу звертає відповідно удекорований великий віз-ридван, який символізував колоніальну політику Москви в Україні. Віз-ридван був української кави — "Самопоміч", "Певність". Здобж траси маршру — Стейт Стр. — замасово прапорами та національними групами — учасників маніфестації, в тому також котирма величезним синьо-жовтими українськими, тисячі маси різномірної публіки вітали маршуючі колонії гримкими оплесками і схвальними окликами. На почесний трибуні усталася членкиня Комітету Т.П.Н. з представниками міста, стейту та федеральних властей у проводі, при чому Українську Групу репрезентували пані Целеська й Шпікула. Завважувалося, однак, в Українській Групі, на жаль, брак деяких молодіжних організацій (ОД-УМ, Пласт) як також власної духовної оркестри, яка у минулих подібних маніфестаціях брала звичайно участь, причиною чого — до престижу і репрезентації Групи на того рода публічній, звичайно одиницею, виступі під час року, перед американцями. Частини її виправданні може бути літня пора, коли активна мова перебувала на таборах, але і в цьому знайшли інші національні групи, як литовці, чехи, відповідний виді, спрважуючи на цей день молоді з таборів окремих автобусами.

Після маніфестації, який сприяла прегарна погода, представники національних груп та властей, зібралися на скромне прийняття з окремою програмою в готелі Пик-Конгрес, де промовляли на тему значення С.П.Н. запрошені гості, зокрема конгресмен Фр. Анунціо (11-ий Дистр. Чикаго), Л. Старк — цивільний в'язень у В'єтнамі, членкиня делегації на Конференцію Європейської Веспіки в Гельсінкі, де був а-рештований на домагання совєтських представників, далі кол. конгресмен Пуціньський, що в заступстві неприязного в місті посади Деллі відчитав його прокламацию, потім Я. І. Волф — стейтовий репрезентант читав прокламацию Палати Репрезентантів у Спрінгфілді. Окремо на початку була проголошена Прокламація президента ЗСА — Р. Ніксона. Програму цього походу зустрічі закінчив проф. А. Вубус, відчитавши резолюцію 15-го Тижня П.Н., уложену ним і панями Целеською й Шпікулою, членами Резолюційної Комісії Головного Комітету, із засудженням колоніальної, русифікаційної політики Кремля супроти поневолених народів. Резолюцію прийняли привітно одностайно. Молитва о. Л. Калкіна, капелана Ветеранів Заморських Воєн, за поневолених народів, була останньою точкою цього успішного дня.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ в АМЕРИЦІ І КАНАДІ

хлється сумною вісткою, що дня 8-го серпня 1973 р. на 89-му році життя, відійшов у Вічність.

б.л. п.

Д-р ПЕТРО РЕШЕТНИК

ветеринарний лікар в Детроїті, Колорадо, довголітній член Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Америки і Канади, заступник члена Управи.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Вельмишановний Дружний Донею, Вшанує і Родніні вшанує наше щиро-сердечне співчуття.

За Головою Управи Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів:

Д-р ВОДУАН ТКАЧУК Д-р МІКОЛА ТИМЕНЬК

голова секретар

Заслужити праця на свіжому могилі Дорогого Стрижка

б.л. п. о. ЯРОСЛАВА ПАСІЧНИСЬКОГО

зложили по 25-00 доларів на Пластову Станцію і Школу Українознавства в Еллісбеті

Ірина й Роман ЛЕВИЦЬКІ з Родиною

В пам'ять б.л. п. сотника ЖИЛИМОНДА ОЛЕКСИНА

зложили по 50.00 доларів на Фонд Наукового Товариства Шевченка.

Вельмишановний Родніні, вшануємо ще раз глибоке співчуття.

Д-р Володимир і Надія ШКІЛЬНИКІ з Родиною

Український Народний Союз в пошані до 80-тилітнього Ювілею найстаршого і найбільшого українського щоденника у вільному світі

„СВОВОДА“

— спонзор —

ФЕСТИВАЛЬ-СВЯТО

в неділю, 19-го серпня 1973 року в Лейквуд Парку, Барнсвіллі, Па.

Програма Св'ято:

Год. 1-ша по пол. — відслуження МОЛЕБНИ в головній залі.

В УКОБ'єдні Молебень відслужить

Преошанований

Владика Василь Лостен

з Філадельфії.

Імпровізація частина:

Початок години 2-га по полудні

1. Національні Гімни Америки, Канади й України — співає пані Марія Лісогір, сопрано Ньюйоркської Мискої Опери
2. Відкриття — Степан Гавриш — голова Сьвятоного Комітету.
3. Акафист Божієму Ім'ю Леся Українка — Український Православний Осередок — Вацлав Вруц.
4. Тамтравальна група УКЦеркви з Мексико.
5. Промова сенатора Памели Юнжа.
6. Марія Лісогір — солістка.
7. Хор „Прометей“, Філадельфія — диригент проф. Михайло Діабора.
8. Представлення гостей — привіт.
9. Андрій Добрянський, бас-баритон Метрополітаної Опери — солістка.
10. Дівочий Хор — УКЦерква з Мексико.
11. Гостинний виступ ансамблю „Сонетисти“.
12. Закриття.

Конферансьє — АННІ ДЕНІК

ВОТУП 1.00 ДОЛАР

ЧЛЕНИ КОМІТЕТ ЦЕНТРАЛЬНОГО СОЮЗОВОГО СВ'ЯТО-ФЕСТИВАЛЮ:

СТЕПАН ГАВРИШ — голова

АННА ГАРАС — фот. голова

Мгр. РОМАН ДІАБОРА — секретар

АДОЛЬФ ОЛОВЕК — касир

Члени: ГАЛІНА СЛОВЕК, МИХАЙЛО ГЕНТОШ, ІВАН ГОЛІК, ІВАН ПЕТРУНЦЮ, РОСІМ ЧАБАН.

Іван Клим

(Посмертна згадка)

Притиснено наспіла з Едмонтону вістка, що там 6-го квітня 1973 р. трагічно загинув свій життєвий шлях с.п. Іван Клим. Згас передчасно від удару автом, при переході вулиці. Смерть с.п. Івана Кліма є великою втраченою для української громади, яку в останніх часах так прищиплено покидають один за одним її чільні представники.

Іван Клим побачив світ 9 червня 1901 р. у свідомій селянській родині в с. Стара Жучка, біля Чернівців. Час його приходу на світ і виховання належить до часів найбільшого росту української національної свідомості на Буковині, на час здобуття тут українцями політичної і культурної рівноправності з румунами, зокрема на полі шкільництва.

Перші два роки початкової освіти проходив Іван Клим у рідному селі, а далі в школі в німецькій народній школі в Чернівцях. Середню освіту здобував в Українській Державній Гімназії у Чернівцях. Роз'їздив Австрію у 1918 році і політичне самовизначення західно-українських земель застав Івана Кліма 17-річним гімназистом, який на заклик української влади на Буковині — Буковинського Крайового Комітету — вступав в ряди українського війська — добровольців для оборони української Буковини перед румунською військовою агресією. Але невдовзі українським збройним силам проти регулярної румунської армії устоятися не було сили. Іван Клим і його товариші повертаються до школи, щоб продовжувати кувати духову зброю в обороні рідного народу. У 1921 році Іван Клим завершує свою середню освіту і вступає в члени українського студентського товариства „Січ“, а після роз'їзду урядом цього товариства, він приступає, разом із іншими „сичівниками“, у члени новоствореного українського академічного козацтва „Чорноморе“, і бере активну участь в діяльності цих товариств.

Університетські студії продовжував Іван Клим у Відні, у дільній світовій торгівлі (Welthandel). У 1924 р. вертається на Буковину, щоб відбудити військову повинність. Після відбуття однієї військової служби в старшинській школі, Клим звільнюється з війська зі ступенем лейтенанта в резерві. Звільнившись з війська, Ів. Клим виїжджає у торговельних справах до Мехіко, де працює до 1928 р. Вернувшись на Буковину, працює банківним урядовцем у Чернівцях, а згодом керівником банку у Вапняцях над Черемошем. У 1931 р. одружується з урядничкою адміністрації Буковинського Релігійного Фонду Теодотою Шандро. Коли в 1933 р., у наслідок господарської депресії, банки почали припиняти свою діяльність, Іван Клим переходить на працю до державної Фінансової Дирекції в Чернівцях, і на цьому становищі застав його вибух Другої світової війни. Попри свою працю на хліб щоденний, Іван Клим, між двом світовими війнами, бере активну участь в українському громадському житті: в студентській організації „Чорноморе“, Українській Народній Книгозбірні, у спортовому товаристві „Добуш“ та стоїть у постійному зв'язку з підпільною на Буковині Організацією Українських Націоналістів. З часу „визволення“ Північної Буковини в 1940 р. перебував на еміграції. Спершу працює в Окружному Союзі Українських Кооперативів у Сяноці. Тут завдяки знанню німецької мови отримує дозвіл відвідувати німецькі табори совєтських полонених, і йому вдається вирвати з цих таборів смерті десятки полонених українців, зокрема інтелігентів.

Перед наближенням німецько-совєтського фронту родина Клімів переїхала на захід і, втративши на Словацьчині, в оточенні червоних партизан увесь свій останній дорібок, дістається до Ашаффенбургу в Німеччині. Іх скитання закінчується виїздом у 1948 р. до Канади, на фермерську працю в Альберті. Звідси, згодом, Іван Клим переїжджає до Едмонтону, працює бухгалтером-рахівником аж до своєї трагічної смерті.

І на новому місці він не цурався праці для української громади. Активний член Центрального Об'єднання Буковинських Українців, а зокрема організованого Об'єднання „Фонду ім. д-ра В. Залозецького“, на який він складав щорічно свій щедрий доток. Видана в Едмонтоні книга „Січ“ лежала йому дуже на серці: він вперто апелював до буковинських українців у справі дописів про місцеві „Січі“ на Буковині, та в справі передплат на це видання. Про це в мене з ним велася довго кореспонденція.

Як людина Іван Клим вирізнявся виборними прикметами гладкої товариської поведінки. Пильний, стараний і обов'язковий у праці. Як з гордістю слухав у 1942 р. директора Релігійного Союзу Українських Кооперативів у Кракові, де я тоді працював бухгалтером, як той, вернувшись з контролю підлого йому Сяноцького Союзу, з похвалами висловлювався про працелюбність, компетентність й організаційний хист Івана Кліма. Клим не любив робити галасу, реклами про себе й про свою роботу. Він не потребував цього робити: про нього, його компетентність промовляли його діла. Природа обдарувала його гарною зовнішністю, а проте він у взаминах з людьми був дуже скромним і дружним. За це всі його шанували й любили. Розважно й скоро скоплював суть проблеми й робив обгрунтовані висновки. Його приязне ставлення до кожної людини, розумна й спокійно висловлена думка робили його милим співрозмовником, який у своєму житті, мабуть, не мав ворогів.

Таким я знав с.п. Івана Кліма від перших днів нашого знайомства на ґрунті студентських т-в „Січ“, а потім „Чорноморе“, таким він залишився до останніх днів його трудовитового, зразкового життя.

Хай ця скромна згадка буде квіткою на могилу цієї погідної і доброї людини.

І. М. Новосіський

Вступайте в члени УНСоюзу!

ДО ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чинником, коли в ім'я державної сукупності та дійової ефективності виконні органи СКВУ прогнать поміж хуторами стежки порозуміння, толеранції і готовності до взаємодопомоги.

Які ж права і обов'язки лягали б на Секретаріат СКВУ, його виконний уряд? В чому полягали б його правові атрибути? Чи в декретах, унапрямлюваннях, аподиктизм? Треба врахувати великий досвід хуторів у веденні своєї діяльності. Тому, коли в процесі розгортання національної дії Секретаріату хуторів перетворюється на функціональні клітини одного організму, то поза собою вони матимуть багато проблемної праці, а втім і дозвіл, тому належить надати їм максимум підтримки в дальшій діяльності, викликати у них максимум добровільності і зрозуміння своєї потреби, як незаступних клітин у справній дії цілого організму.

Праця Секретаріату з його Комісіями полягала б тоді тільки в координації дій поодиноких складових організацій та стимулюванні їх до освоєння ними, кожним, нових видів діяльності чи їх досконалення. Така праця можлива тільки при умові, що поодинокі Комісії Секретаріату будуть обставлені авторитетними людьми, з громадським стажем і знавцями в галузі, що її Комісія репрезентуватиме.

Президія Секретаріату, як і президія поодиноких комісій повинні свою працю проводити на базі широкопропорційного, державницького мислення, а з тим на зрозумінні, що диспаральне українське існує в дуже різноманітних побутових та культурних умовах і що прикладати до нього уніформовану мірку або підходити до його потреб мислячи локальними категоріями було б помилкою.

Президія Секретаріату СКВУ повинна стежити за тим, щоб поодинокі його режисери діяли в порозумінні між собою, щоб дії тих режисерів були пресою доносів та відповідно інтерпретовані для інформації загалу, а втім для його співпраці в цих діях. Времі Президія повинна провадити свою працю у вмілому балансуванні децентралізаційної тактики з централізацією, асилу прироби нашого суспільства у світовому розсянні.

Призначенням цих рядків аж ніяк не є сугерувати ті чи інші форми дальшої діяльності СКВУ після Другого Конгресу. Концепція диспарального українського держави може викликати у когось поблажливу усмішку, хтось може виляти підписаного за невігластво в творенні суспільних концепцій. З тим усіма, що назвуть ці міркування найвищими, підписаний радо погодиться, коли їм будуть протиставлені інші, вторинні концепції.

Проте, підписаний не погодиться з тим, що працю і ролі СКВУ в майбутньому зауть фікцією, навіть коли це ролі в тій чи іншій формі СКВУ буде повністю. Коли вкладе віддану працю у переродження нашої диспаральної організації, здатне до виконання своєї священної місії супроти Батьківщини суспільство, з цілою потужністю тримильнової, ідейної спосної громади. Відносини неоподатки в праці дотеперішнього Секретаріату до непридатності СКВУ, як фікції, це негромадська робота, що підтримує довіру до того СКВУ, що ним ми повинні бути горді. Коли ж відосередков, хуторянське мислення заважить на дальшій праці чи існуванні СКВУ, як такого, то напевно в майбутньому історія нас суворо осудить, протиставлячи нам тих захисників української правди на рідних землях, які ризикують усім в власним життям виключно.

Президія Секретаріату СКВУ повинна стежити за

БАТЬКИ!

Хліб й молоко подорожало на половину за декілька останніх років. Чи Ви збільшили на половину своє забезпечення, яке призначене на хліб й молоко для Ваших дітей, як би, не дай Боже, щось Вам притрапилося? Негайно підвищити своє забезпечення

в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

Нема то як на Союзівці!

Осели Українського Народного Союзу

в Ботсвільських горах

Бли міста

КЕРТОНЕСОН, Н. И.

П'ЯТНИЦЯ, 17-го СЕРПНЯ 1973 р.

ЗАБАВА, грас оркестра під кер. В. Добушак. Співає Оксана Борбич.

СУБОТА, 18-го СЕРПНЯ 1973 р., год. 8:30 веч. Скрипачка ЛЮБА ДЗЮБАК. Фортепіяновий аккомпанімент — проф. Ігор Соневицький. Ансамбль Союзівки.

(Львівський Театр студентів Університету з Лондону, Канада — з причини пожежі НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ).

Конферансьє — Аня Дидик.

До ЗАБАВИ гратиме оркестра „Союзівка“ під кер. В. Добушак; співає Оксана Борбич.

НЕДІЛЯ, 19 СЕРПНЯ 1973 р., год. 4-та по пол. Святкування з нагоди 100-річчя з дня народження Соломі Крушельницької — Стараням Окружної Ради Союзу Українок Америки в Нью Йорку та Вечір Сатири „Галло Американська Україно“ у виконанні ЗОУ КОГУТ та ІРЕНИ КОБЗЯР — ЗАЛЕЖНОЇ — гостей з Австралії.

П'ЯТНИЦЯ, 24-го СЕРПНЯ 1973 р.

ЗАБАВА, грас оркестра під кер. В. Добушак. Співає Оксана Борбич.

СУБОТА, 25-го СЕРПНЯ 1973 р., год. 8:30 веч. Марія Ліонгір — Сопрано Ньюйоркської Мисської Опери. Аккомпанімент — Володимир Гентіп. Наташа Лазірко — балерина. Конферансьє — Аня Дидик.

До ЗАБАВИ гратиме оркестра „Союзівка“ під кер. В. Добушак. Співає Оксана Борбич.

НЕДІЛЯ, 26-го СЕРПНЯ 1973 р.

Виставка кераміки Слави Геруляк.

Літературний Вечір присвячений появі нової книжки Миколи Понеділа „Рятуйте мою душу“. Рівнож виступ Івана Керницького, „Ікар“.

HELP WANTED MALE

HEAVY EQUIPMENT OPERATORS NEEDED

Due to increased activities in the heavy equipment construction industry new men are earning \$8.00 to \$11.00 an hour. Experience not necessary! Will train! If you like working outdoors and would like to move into the high income bracket, call:

317-632-3321 or write: Roads and Lands 5140 S. Madison Ave., Suite 5 Indianapolis, Indiana 46227

MILLWRIGHT, MAINTENANCE EXPERIENCE PAYS OFF

A fast-growing metal parts fabricating company has an immediate opening for an industrial millwright. Must be experienced in machine rigging, repairing drive units, pumps, gear reducers and general mechanical work. Excellent hourly rates plus terrific benefits. Apply in person 8 a.m. - 4 p.m. weekdays.

ELASTIC STOP-NUT DIVISION

Amerace Corporation 2330 Vauxhall Rd., Union, N.J. Equal Opportunity Employer M-F

CABINET MAKERS

Top pay, steady work, good benefits. Call (212) 369-3842

EXPERIENCED MACHINIST

Must be able to read blue prints. English speaking. Call (201) 525-3710

MACHINIST

Exp. on lathe milling, grinding machine operation. Able to read blue prints. Good pay with overtime. Fringe benefits. Phone (201) 278-3249 8:30 a.m. - 4:30 p.m.

MALE & FEMALE

ELECTRICAL INSPECTOR

Experienced call J. Merenda

WIRE-WOMEN

Experienced Loan P.C. Board and Harness Wiring

Call A. Raia

Good pay, Excellent benefits.

TY-COM SYSTEMS

Fairfield, N.J.

201-227-4141

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го СЕРПНЯ 1973 р.

ПАСЕПЕК, Н. Дик. Месичні збори 42-го Відд. у год. 2-й по пол. в УНДом при 237 Hope Ave. Промсьо про численну участь. — В. Марушак, рек. секр.

У НАШІЙ КНИГАРНІ МОЖНА НАВУТИ:

Валентин Сімяніць:

Студентські Часи \$3.00

Спогади Богданівця \$1.00

SVOBODA

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПІЛІП ЧУН

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. ОТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВОІХ ЦВИНТАРЯХ І НА ОБ. АНДРІЯ В. С. ВАНД ВРУК, НЮ ДЖЕРЗІ.

GRANITE — MARBLE — BRONZE

6978. ТАРЗАН І ТУБЛЕЦЬ ЗБИРАЮТЬСЯ В ДОРОГУ.

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

Телеф.: (201) 872-0468

HELP WANTED MALE

AUTO MECHANIC

Must have VW & American car exp. work in filling station. Good oppt. Good pay. Part time or Full time. Call (801) 358-8578

ПОТРІБНИЙ ПОРТЕР

Може бути самітній. Мешкання в бейзменті. Тел.: (212) 458-8824

Округа УНСоюзу Нью Йорк

ПОЇЗДНА АВТОБУСАМИ до ШАМОКІНУ, Па.

з нагоди 80-ліття „Свободи“

що відбудеться

в неділю, 19-го серпня 1973 року в LAKEWOOD PARK

Члени УНС і Гості голоситись:

Д-р Ів. Філо — AL 4-2260

Нью Йорк: Е. Манацький і д-р В. Палідрор

Тел.: SP 7-1336

Дікстер: п. Пригода — GR 7-1054

Асторія: п. М. Хомичук — RA 6-4428

Бода і сюди до стару \$8.00.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р ІВАН ФІЛО голова

МІКОЛА ХОМАНЧУК секретар

METAL IMPROVEMENT CO.

a leading manufacturer of blast cleaning & shot peening machinery, has opening for

ELECTRICIAN

MECHANIC

WELDER

Experience required in heavy machinery manufacturing. We offer an exc. salary, great benefits including hospitalization, etc.

50 Carbon Pl. Jersey City, N.J.

An equal opportunity employer.

МІКОЛА ПОНЕДІЛОК

РЯТУЙТЕ МОЮ ДУШУ

Повість

504 сторінок — 27 розділів — кожний з них становить окрему цілість.

Переклада Юрія Кипнового.

Обкладинка та 28 односторінкових ілюстрацій Едварда Козака — Ека.

Ціна: \$8.00. Пересилка: 21¢ від прип'явки. Замовляючи зі статтю Нью Джерсі додатково платять 5% ставкового податку. в Книжку вишлемо по одержанню повної належної суми. Належність слати чеками або поштовыми переказами:

SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK, N.Y. 10008

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

PETER JAREMA

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE

8862 Boston Rd. NEW YORK, N.Y. 10008

Tel.: 863-2475

Директор ПОСНІ СЕНКОВСЬКІ

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.

Заслуговує на похорон в каплиці, поховання в місцевих цвинтарях. Похорони по мінімальних цінах.